

LOVÉTEI KIÁLTÓ

VIII. évfolyam, 8. szám

Ára : 1 lej

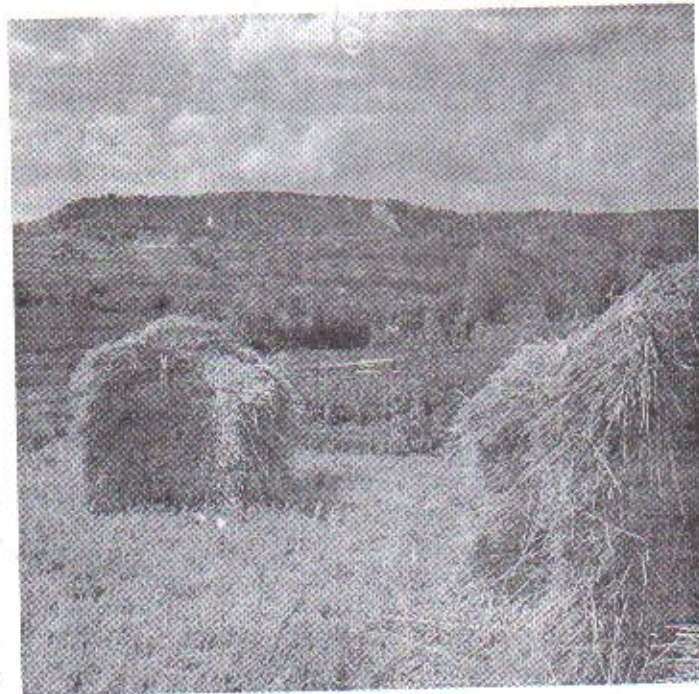
2007. AUGUSZTUS

Főszerkesztői beköszöntő

Közel nyolc esztendeje néhány lelkes embernek (Lajos atya, Balázs István, Mihály László, András József, Lázár László, Sorbán József, Egyed József) köszönhetően látott napvilágot helyi újságunk, a Lovétei Kiáltó. Az első számtól kezdve napjainkig, a szerkesztőknek köszönhetően, számos közérdekű, helytörténeti vagy más információt hordozó cikk látott napvilágot hasábjain. Az újság számos olyan cikket is közölt, amely néhány embert, a közvetlen munkatársakon kívül, írásra is készített. Ennek ellenére a Lovétei Kiáltó szekere sokszor úgy látszott, hogy elakad. Késett a megjelenés, s az újság "látóköre" is sok esetben beszűkült. A válságos időket azonban a közös összefogásnak köszönhetően mindig sikerült, úgy ahogy, áthidalni...

A "bizonytalan lét" és a hiányzó jogi háttér azonban további lépésekre sarkallta az újság támogatóit, intézményeinket (önkormányzat, iskola, egyház, közbirtokosság), valamint az újságot szívügyüknek tekintő vagy annak hasábjain írogató személyeket. Így jött létre több előzetes egyeztetés és megbeszélés eredményeként a nyár folyamán a Lovétei Kiáltó Egyesület azzal a céllal, hogy a helyi lap megjelenése az elkövetkezendő időkben biztosítva legyen. Az intézményeket képviselő alapító tagok és magánszemélyek (Lázár Zoltán polgármester, Györgylőrincz Ernő alpolgármester, László István plébános, Miklós Ida jegyző, Balázs István, Mag István, Demeter László, Török Sándor tanácsosok, Lázár Béla népházigazgató, Pál Csaba közbirtokossági elnök, Molnár Júlianna iskolaigazgató, András Kinga könyvtáros, Lázár László, Mihály János, András Mónika-Mária.) részéről az a megtiszteltetés ért, hogy személyemre ruházták a főszerkesztői tisztséget. Tudatában vagyok annak, hogy nehéz és sok esetben háládatlan munka ez, de megpróbálom a feladatnak, az egyesület elvárásainak eleget tenni, szem előtt tartva azonban azt, hogy mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz, továbbá ahhoz, hogy a közérdekű adatokat, információkat megismerje, illetőleg terjessze. Ez azonban csak úgy sikerülhet, ha mindannyian, az a kis csapat, akik írjuk és szerkesztjük ezt az újságot, vagy akik az anyagi hátért biztosítják, elismerjük és védjük a gondolat szabadságát, s ennek érdekében közös összefogással továbbra is azon dolgozunk, hogy az újságot az egész faluközösség magáénak tudja és érezze.

folytatás a 2. oldalon

Egyesület a Lovétei Kiáltóért

Amint azt az 1999. decemberi első számban megfogalmazták, a Lovétei Kiáltó célja a lakosság tájékoztatása a községünkben történő eseményekről, tervekről, hogy összefogással a közös célok megvalósíthatóvá váljanak. Az újság el kíván jutni mindenkihez, hogy gondolkodást fejlesszen és alakítson a jó és jobb felé. Ezt a feladatot azóta sikerült olyan mértékben teljesítenie, hogy alig akadt személy, aki létjogosultságát megkérdőjelezte volna. Közben hozzászoktunk a sok esetben luxusnak számító helyi sajtóhoz, és elvárjuk, hogy hónapról hónapra tartalmas írásokkal és friss információkkal jelentkezzen.

Azonban ettől az elvárástól a folyamatos és pontos megjelenésig sokszor göröngyösnek bizonyult az út. A viszonylag rendezetlen jogi állapot, a feladatelosztás megoldatlansága, az írni, közölni vágyók körének beszűkülése mind késleltették és akadályozták az újság zökkenőmentes megjelenését.

Ennek az áldatlan állapotnak a megszüntetése érdekében az ismert januári váltás után a helyi önkormányzat egy egyesület létrehozásáról döntött, megpróbálva az említett hiányosságoknak legalább egy részét felszámolni.

folytatás a 6. oldalon

Domaszéki kapcsolatok megerősítése

2007. július 20.-22. között Domaszék testvértelepülésünk Falunapjaira és Répafesztiváljára volt hivatalos Lövéte küldöttsége, illetve táncsoportunk, a Kákvirág.

A rövidre szabott látogatásunk alatt vendégfogadóink nagyon tömör programot ajánlottak, úgy gondolom, nemcsak nekünk, hanem testvértelepülésünk lengyel, illetve szerb barátai és testvérei számára is.

Ugyanis Domaszék testvértelepülésünk idén július 21-től a lengyel Wolbrom és az erdélyi Lövéte településeken kívül a szerb-magyar határ közelében fekvő Királyhalom nevű újvidéki településsel is testvértelepülési megállapodást írt alá. A négy település képviselői és küldöttségei együttesen élték meg ezt a momentumot Domaszék község Polgármesteri Hivatalában - mint már említettem- folyó év július 21-én, délelőtt. Vendégfogadóink úgy gondolták, hogy a

Domaszék község fennállásának 55. évfordulója tiszteletére megrendezett falunap alkalmából a már meglévő és élő testvértelepülési megállapodásunkat megerősítjük. Ennek a célja úgy fogalmazódott meg, hogy " az eddigi eredményekre építve tovább kívánjuk fejleszteni a kiépült kapcsolatot". Mindezek alapján az 1999-ben aláírt megállapodást fenntartva, a dokumentum egy újabb külalakot kapott, tiszteletben tartva a 99-es alapköveket.

A látogatásunk további másfél napján többnyire szórakoztató programokon vettünk részt. Vasárnap, július 22-én léptek színpadra újabb nagy sikerrel a "kákvirágosaink", melyet már csak a szomorú hazaindulás követett.

Lázár Zoltán, polgármester

"Szüzesség virága, ékes liloma, Kisasszonyunk, Mária"

Sokszor elgondolkodtató, hogy minden évben megünnepeljük ugyanazokat a fontosabb ünnepeinket úgy az egyházban, mint a hétköznapi életben. Pedig ez így van rendjén, meg kell hogy emlékeznünk és meg kell tartanunk minden olyan ünnepet, amelyet őseink is kellő tisztelettel megtartottak és továbbadtak. Amikor elődeink templomot építettek, meghatározó volt, és biztosan sokat gondolkodtak, kinek a tiszteletére, kinek a pártfogására szenteljék fel a templomot, aki egyben a templom és a székely falu közbenjárója, pártfogója lesz. A világon kb 30000 templom van felszentelve a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére, és nagy öröm, vigasztalás, hogy őseink tanúságot téve a Mária-tiszteletről, "Kisboldogasszonyt" választották templomunk és falunk védőszentjévé, vagyis Mária születésének az ünnepét. Ezelőtt -elmondhatjuk- ez volt az egyház és a falu egyik legnagyobb ünnepe. Olyan jól eső érzés volt, amikor István pap bácsi felkérte népét, hogy Kisboldogasszony búcsúünnepségére hívjanak meg minden kedves elszármazottat, minden kedves ismerőst, hogy szebbé, méltóságosabbá tegyünk ezt a szép ünnepet! Elődeink is ezt tették, meghívták barátait, katonakollegáikat, az asszonyok-lányok azokat akikkel együtt szolgáltak. Ha visszaemlékezünk, bizony sok "idegen szekér" fordult meg ezen a napon Lövétén. Milyen csodálatos születésnap volt, együtt a család, együtt az ismerősök, itthon a katonalegények, itthon a szolgálni járó lányok, ünnepi székely népviseletben mindenki, tisztaság az egész faluban.

Milyen nagy izgalom van a családban, amikor az édesanyának születésnapja van, minden családtag valahogyan a legszebbet szeretné nyújtani, hogy érezze, ha néha meg is bántották, most egy szívvel-lélekkel mindennél fontosabbnak tartják.

Főszerkesztői beköszöntő

folytatás az 1. oldalról

Mert véleményem szerint a Lövétei Kiáltó hosszú távon csak úgy bizonyul életképesnek és fennmaradásra érdemesnek, ha magukénak érezve, egyre többen megrendelik és olvassák azt. Ennek pedig záloga nem más, mint a jó csapatszellem.

Befejezésül a megújult szerkesztőbizottság és munkatársak (András Kinga, Mag István, Lázár Emília, Lázár Zoltán, Lázár Béla, Györgylőrincz Ernő, Molnár Julianna), s a magam nevében, szeretnék köszönetet mondani Lázár Lászlónak, a Lövétei Ifjak Egyesülete elnökének és a folyóirat korábbi szerkesztőinek, támogatóinak, az egykori ötletgazdáknak a fáradhatatlan és odaadó munkájukért. Tanácsaikra, támogatásaikra a továbbiakban is számítunk, s bízunk benne, hogy szerzőként, avagy bírálóként ezután is a folyóirat mellé állnak.

Lövéte, 2007. augusztus.

Mihály János

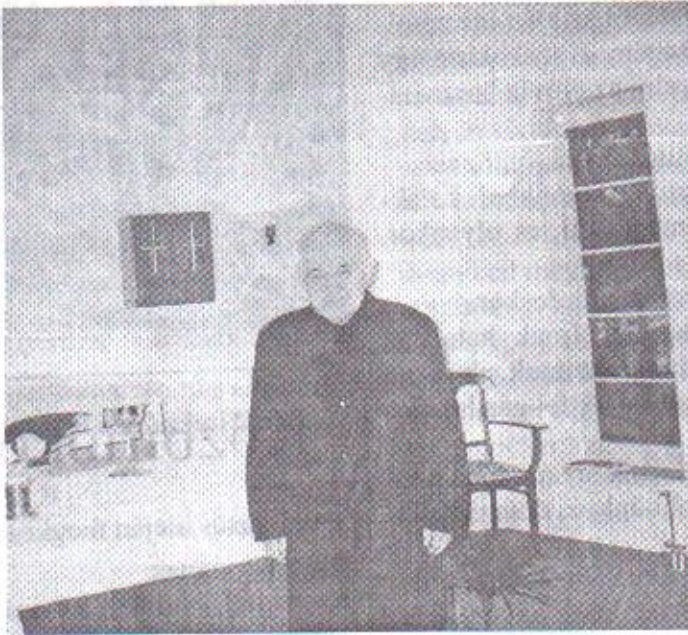
folytatás az 5. oldalon

"Végrendelet"

Amikor valaki hosszú útra készül, elutazása előtt közli környezetével, mi a kívánsága, mi az óhaja, hogy, amíg ő távol lesz, az itt hagyott dolgok rendben menjenek, és ezért tanácsokat osztogat az itt maradottaknak. Amikor az ember érzi, hogy arról a nagy útról, amelyre elindul, nincsen visszatérés, ugyancsak hátrahagyja személyes akarátát, elmondja, mi az ő kívánsága, vagyis "végrendeletet" készít, amelyben szeretteire gondol elsősorban, majd az anyagi vagyónáról is döntést hoz. Így tett Jézus is az utolsó vacsorán, amikor hagyta az ő testét és véré a kenyér és a bor színe alatt, és azt mondta: "ezt cselekedjétek az én emlékezetemre". Azonban Jézus nemcsak ránk gondolt, hanem arra a valakire is gondja volt, aki őt világra hozta, féltő gonddal nevelte, örömben, bajban mellette állott, és aki ott állt a keresztye alatt is, amikor Ég és Föld között függött. Vagyis gondja volt az ő édesanyjára, Máriára. Mielőtt kilehelte lelkét, édesanyját János apostolra bizza, akit megkér, hogy gondoskodjon édesanyjáról a hátralevő földi életben - ez is végrendelet.

Mária ott van az első pünkösdkor az apostolokkal együtt, amikor a harmadik isteni személy közénk jött, ott él népe között, hiszen közbenjárónk lett szent Fiánál. Majd lassan végéhez közeledik földi élete, és augusztus 15-én érte jön szent fia, hogy ezután a Mennyei Atyánál járjon közbe értünk. Milyen szép szóval fejezzük ki Mária halálát, amikor azt mondjuk, "elszenderült", és magát az ünnepet Nagyboldogasszony ünnepének nevezi népünk. Olvastam, hogy sok helyen Nagyboldogasszony estéjén virágból jelképesen koporsót készítenek, amely mellett imádkoznak, és eléneklik Mária halálának történetét. Az idén Lövétén fokozta az ünnep szépségét, hogy megemlékeztünk Gergő pap bácsi halálának harmadik évfordulójáról. Milyen csodálatos az isteni gondviselés, hogy azt a valakit, aki 42 éven át Isten és Mária tiszteletére buzdította népét, Nagyboldogasszony ünnepének "szombatján", augusztus 14-én helyezték örök nyugalomra.

Jó volt újra lélekben rágondolni a pap bácsira, akinek végrendeletét így fogalmazhatnánk meg: szeressétek Istent, szeressétek Kisboldogasszonyunkat, szeressétek egymást, szeressétek a békességet, őrizzétek és adjátok tovább ősi hiteteket, ősi szokásaitokat, és még lehetne sorolni tovább...

Gergő pap bácsi eltávozott a földi életből, de itt hagyta ránk az életét, kitartását, munkabírást, aggódó szeretetét, intelmeit. Sokszor mondta életében, amikor a köszönről volt szó, hogy köszönni mindig előre kell, ne várjuk, hogy ha köszönnek, én is köszönök. Ha nem fogadják, akkor is köszönni kell, és így a másik ráébred, hogy ez az ember mindig köszön nekem, próbáljak én is köszönni, és így a köszönés láncja nem szakad szét.

Sokszor elgondolkodok a 42 évet Lövétén letöltött pap bácsi munkásságán, és, ha szabad így fogalmaznom, milyen érdekes az isteni gondviselés, ugyanennyi év püspöki munkásságot ajándékozott boldogemlékü Márton Áron püspök úrnak is - Erdély püspöke - 1938-1980 között. Milyen egybeeső évek, 42 év, ugyanazon célokért Isten és ember iránt való szeretettel, amelyek nemcsak rózsával voltak behintve, hanem az élet nehéz, szürös töviseivel is. De mindkét

embert székely édesanya-édesapa nevelte, akiktől azt is megtanulták, hogy a fenyő egyenesen áll és néz az ég felé, és inkább eltörik, de meg nem hajlik soha.

Érdekes jelenet zajlott le két évvel ezelőtt a 40 évesek báljának a műsorán, amikor mozgófilmet vetítettek a 40 évesek eltelt napjaikból. És amikor az egyik filmkocka a lövétei plébánia hittantermből kijövő gyerekeket mutatta, siri csend lett, és amikor a sor végén megjelent Gergő pap bácsi fekete köpenyében

és a mindenki által ismert jóságos mosolyával, megteltek a szemek könnyel, és egyszerre tapsviharba tört ki az egész népház. Nem kellett szó, magyarázat az emberről, a pusztá megjelenése szívből jövő tapsra (hálára) készítette a szíveket.

Őrizzük szívünkben az örökséget, amiket kaptunk őseinktől, hiszen felelősséggel tartozunk Isten iránt, Nagyboldogasszony iránt. És ha egy kicsit külsőleg is elődeinkre gondolunk, hisszük, a jó Isten ezt is szívesen veszi tőlünk, úgy, ahogyan felemelően szépen nézett ki a ravatalozó falán az emléktábla alá helyezett koszorú, az asztalon égő gyertya, valamint a szép csokor virág a vázában.

Éljünk úgy, hogy utódaink számára mi is tudjunk méltó végrendeletet készíteni, amelyben a legfőbb az életben tanúsított magatartásunk legyen Isten és az emberek előtt.

Lázár Béla

H₂O

A víz az emberi szervezet számára az egyik legfontosabb elem. Községünk nagyon szerencsés helyzetben van ebből a szempontból, hisz a község határain belül nagyon sok édesvízű és ásványvízforrás található.

Ezeket a forrásokat egyesén kihasználva elődeink kiépítették 20 kisebb- nagyobb vízrendszert, amelyek működését egy-egy víztársulat rendezte, rendezi. A több mint 30 éves hálózatok egy részét az utóbbi években a fogyasztók saját erőből, valamint a helyi tanács segítségével felújították.

Sajnos ezek a vízhálózatok már nem mindig képesek ellátni a lakosság nagyon megnövekedett vízszükségletét. Főleg a száraz, meleg nyári hónapokban jelent gondot az akadozó vízellátás. Nemcsak a fürdőszobák, WC-k, automata mosógépek számának megnövekedése jelenti az egyetlen problémát ezen a téren. A felelőtlen éjszakai öntözések, a víztározók feltöltése egy másik víztársulattól szintén ide sorolható problémák. Az esőben szegény évszakokban egy kicsit jobban oda kellene figyelni az ivóvíz használatára:

- ne az ivóvizet használjuk autót mosni, öntözni,
- állatokat itatni a lassan tisztuló folyónkból, kutakból is lehetne, legalább aki megteheti, és olyankor, amikor vízhiány van,
- lehetőleg a zuhanyzást válasszuk fürdéskor,
- a vízelzárások előtt ne tartalékoljunk hatalmas mennyiségű vizet. De ha már tartalékolunk, akkor ne öntsük csak úgy ki, hanem használjuk fel gazdaságosan.

Ha mindezeket szem előtt tartanánk, akkor talán nem lenne miről egész nyáron beszélünk, és nem is kellene most írni róla.

De nem vagyunk egyformák. Legalább a saját érdekünkben meg kellene gondolnunk, hogy miként is lehetne gazdaságosan fogyasztani ezt a fontos általajkincset.

Megoldásként a vízórák felszerelését javasoltuk. Ezzel biztosan lecsökkenne a meggondolatlan víz pazarlás, fogyasztás. Követhető lenne a túlfogyasztás is. Így csak annak kellene megfizetnie a túlfogyasztott vizet, aki a megállapított "ingyenes" vízmennyiséget túllépte. Ez a javaslat viszont néhány embernek nem tetszik. Elgondolkodtató, hogy miért nem.

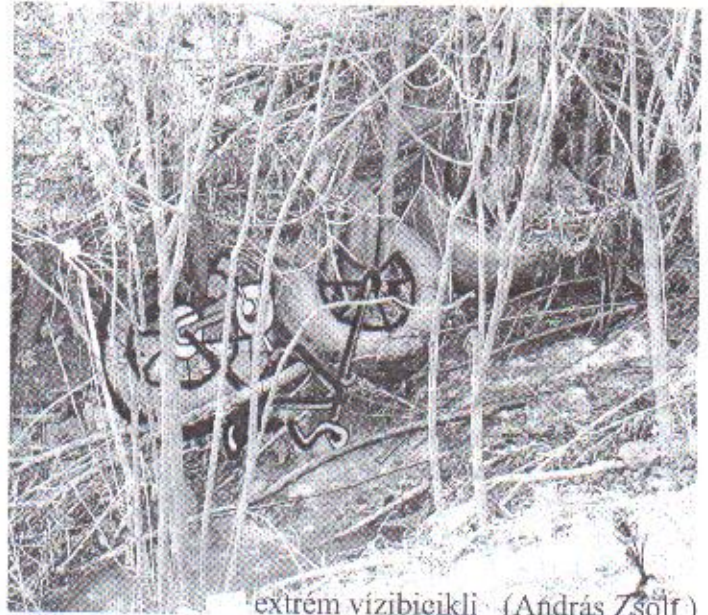
Javasolva volt az is, hogy a létező víztársulatok közösen hozzanak létre egy egyesületet. Így jogilag és pénzügyileg is fedve lennének a begyűjtött javítási hozzájárulások, a kiadások, támogatások terén. Ugyanakkor számos lehetőség nyílna pályázni, pénzeket kérni, kapni a rendszerek felújítására, tisztítóberendezések felszerelésére, új kutak fúrására...

A rendszereket az elődeink megépítették. Ők akkor megtették a kellő lépéseket.

Oda kell figyelniük erre az értékes örökségre, és meg kell tennünk nekünk is azokat a lépéseket, amelyekkel talán megakadályozhatunk egy olyan folyamatot, mint ami a KBTV körül keletkezett pár évvel ezelőtt. Kivárásunkkal talán olyan előnyt adunk valakiknek (befektetőknél), amit későbbiekben megbánhatunk.

Érdemes tehát elgondolkodni, hogy melyik utat érdemesebb választani: mi tegyük meg ezeket a fontos lépéseket, vagy várjunk, míg ezeket megteszi más? Sürgös, hisz "a víz szalad, de a kő marad..."

Györgylőrincz Ernő

extrém vízibicikli (András Zsolt)

Közbirtokossági hírek

Augusztus elején megkezdődött a faosztalék kiosztása a tagságnak.

Az eddigi évekhez hasonlóan a kiváltott osztalék-mennyiséget bizonyító igazolvánnyal keddi és pénteki napokon várják a tagságot az erdőbe osztalékkivételre.

Az igazolványok átvételére a közbirtokosság székhelyén, munkanapokon a délelőtti órákban vagy hétfőn és csütörtökön este 19-21 óra közt van lehetőség.

Azok a közbirtokossági tagok, akik nem veszik ki a faosztalékot 2007. november 1-ig, év végétől pénz formájában kapják meg az évi részesedésüket.

A Select Metlemnplast Kft adományát, egy 700 l-es üstöt a közbirtokosság a falunapokra előkészítettet mozgatható tartószerkezettel és állvánnyal. A rézből készült főzőedényt Lázár Imre vállalkozó a közbirtokosságon keresztül a falunak ajándékozta. A faluközösség nevében köszönjük a szíves adományt azzal a kívánsággal, hogy a por ne lepje, és minél többet használja a közösség.

Amit a védőoltásokról tudni kell

Sok-sok évvel ezelőtt a fertőző betegségek komoly veszélyt jelentettek a csecsemők, a kisgyermek számára. Ha egy-egy járvány valahol felütötte a fejét, szinte alig volt gyermek, aki ne betegedett volna meg azon a környéken. A mai nagyszülők jól emlékeznek arra, milyen ijedség támadt a kisgyermekes családokban, ha pl. szamárköhögés fordult elő a környezetükben vagy a még súlyosabb gyermekbénulás. Szerencsére ezek a riadalmak napjainkra lassan elfelejtődnek, hiszen nagyon sok fertőző betegség ellen létezik védőoltás.

A védőoltásokat elölt vagy legyengített kórokozókkal végzik, melyek a szervezetet még ellenanyag termelésre serkentik, de betegséget már nem okoznak.

Hazánkban kötelezőek a következőkben felsorolt betegségek elleni védőoltások.

Többségüket meghatározott menetrend szerint csecsemőkorban kapják meg először a gyermekek. Az oltás ismétlésével, melyre kisdéd- s iskoláskorban kerül sor, erősítik, s az egész életre megmaradóvá teszik a védettséget.

A szülők dolga az előírt időpontokban a kötelező védőoltásokon megjelenni a gyermekeink érdekében.

A védőoltások többségét injekció formájában adjuk.

Kivételt képez a gyermekbénulás elleni Sabin-csepp, melyet szájon át kap a gyermek.

Oltási naptár:

0-6 nap: BC6 (tuberkulózis elleni vakcina)Hep B. (hepatitis B elleni vakcina)

2 hónap: DTP (diphtheria, pertussis, tetanus elleni vakcina)V POT (gyermekbénulás elleni cseppHep B.

4 hónap: DTP, VPOT

6 hónap: DTP, VPOT, Hep. B

9-11 hónap: VVR-IC (kanyaró elleni vakcina)

12 hónap: DTP, VPOT

30-35 hónap: DTP

7 év: DT (diphtheria, tetanus elleni vakcina)VVR-IC

9 év: VPOT

14 év: DTBC

Ezek tehát jelenleg a kötelező védőoltások. Tekintve, hogy kötelezőek, nem is kell értük fizetni, ingyenesek. A kötelező védőoltásokon kívül ma már léteznek olyan oltások is, amelyek nem kötelezőek, de gyerekorvossal, családorvossal megbeszélve be lehet adni (hepatitis A elleni vakcina, influenza, himlő, kullancs-encephalitis elleni oltás stb.).

Minden alkalommal belázasodhat a csecsemő, ezért legyen otthon lázcsillapító. Az oltások helyét 1-2 napig borogassuk állott vizes ruhával néhány alkalommal pár percig.

Az első védőoltás, amellyel az újszülött osztályokon néhány napos korukban beoltják a csecsemőket, a tuberkulózissal szemben nyújt védelmet, ez az ún. BC6- oltás. A bal felkar bőrébe történik a szúrás, ami olyan kicsi, hogy sokszor nincs is látható nyoma. Az első hónapokban, hetekben nem is okoz semmiféle elváltozást, nem lesz tőle lázas a csecsemő, nem fáj a karja. Kb. 6 hét múlva azonban a szúrás helyén kis göb keletkezik, amely lassan növekedésnek indul, a közepe gennyessé válik s kifakad. Ilyenkor ijednek meg az anyukák, s nem tudják, mi történik.

Nem kell megijednünk ettől a kis gennyes sebtől, ez a szervezet természetes reakciója, az oltóanyagra ez a jele, hogy kialakultak az ellenanyagok. Ha a reakció nem ilyen heves, és a csecsemő bal karján semmi nyomát nem látni az oltásnak, hat hónapos korában megismétlik azt.

A tennivaló a gennyes bőrelváltozással csupán anynyi, hogy vigyázni kell, víz ne érje.

Miklós Emilia

Szüzesség virága...

folytatás az 5. oldalról

Mennyivel inkább ki kell fejeznünk tiszteletünket a mi Égi Édesanyánk iránt, kérve segítségét, pártfogását. Az életviszonyok sokat változtak az évek folyamán, de "Kisboldogasszony" pártfogására most még nagyobb szükség van, mint bármikor. A világ tele van félrevezető csábításokkal, és ebben kell mutatnia az igazi utat. "Nyújtsd ki mennyből kegyes Anyánk kezdet...", csendül fel a kérő és egyben hálaének Égi Édesanyánk felé. Szeptember 8-án szemünk az oltárképre szegeződik, ahonnan Mária jóságos tekintettel néz híveire, és szeméből ontja vigasztaló sugarát, ha szólna, ezt mondaná: " ez a székely falu nem felejtette el az Isten házát, vallását, itt csodálatosan énekelik Mária énekeit, itten hazavárják a távol levő édesapát, édesanyát, itten minden családi ház ajtaja nyitva vár-

ja a családtagokat, itten az idegeneket is tisztelettel fogadják". Kettős ünnep lesz Lövétén, hiszen a falunapok is ezen a szép ünnepen kezdődnek. Visszatekintve őseink ünnepszeretetére, mi is kellő tisztelettel és alázattal készüljünk Mária születésnapjára, próbáljunk viselkedésünkkel, hitünkkel példát adni gyermekeink számára, hogy szívükbe vessék ők is a Mária-tiszteletet, és majd ők legyenek, akik falujukért, ősi hitükért szegyenkezés nélkül ki fognak állni.

" Amint Anyánk könnyét sírja, hozzá hajlik édes Fia, Nem lett hűtlen a te néped, hallod, ajkán zeng az ének,

Megtanulják, éneklük, fájdalmukban is ezt zengik Ne feledkezz árváidról, szerencsétlen magyarokról."

Lázár Béla

Pedagógiai lexikon

Koraérettség

A koraérettség fogalma többféle értelemben használatos. Jelölheti:

1. egyes speciális képességek (matematika, zene, rajz stb.) terén az átlagosnál gyorsabb ütemű fejlődést,
2. az általános intelligencia igen gyors fejlődését,
3. a gyermek magatartásának, érdeklődésének az életkori szakaszt túlhaladó érettségét,
4. az átlagnál korábbi nemi érést.

Az első két pontban megjelölt előnyös a gyermek részére, mert a választott tevékenységben társainál nagyobb gyakorlatra tesz szert, alaposabban sajátítja el az ismereteket, és minden lehetősége megvan arra, hogy egy tudomány vagy művészeti ág tehetséges művelőjévé váljék. Kárát látja azonban e gyors fejlődésnek, ha környezete túlságosan kifárasztja, vagy sztárként kezeli. Ilyenkor nem élvezheti gyermekkorát, sőt sok esetben jelleme is eltorzul.

A harmadikként említett, magatartási koraérettség többnyire ártalmas a gyermekre nézve. Koravénnek is nevezik az olyan gyermeket, aki csak felnőttek vagy idősebb gyermekek társaságában érzi jól magát. Ha a szülők ennek a magatartásnak első jeleit észreveszik, segíteniük kell a gyermeket abban, hogy vele egykorúakkal kössön barátságot, megtalálja helyét a gyermekközösségben.

A mai serdülőknél a nemi érés korábban következik be, mint az előző nemzedékeknél. Ha túl korán serdül a gyermek, úgy neveléséhez a szokásosnál nagyobb tapintat és figyelem szükséges, mert szellemi és érzelmi vonatkozásban még a gyermekekhez, testi vonatkozásban már a serdülő korosztályhoz tartozik. Ezeknél a gyermekeknél is ügyelni kell, hogy érdeklődésükben, tevékenységükben ne távolodjanak el az életkoruknak megfelelő társaktól.

Körömrágás

A körömrágás eredete többnyire a kisgyermekkorba nyúlik vissza, kiváltó oka lehet a kisgyermek érzelmi életének sérülése - szorongás, elfojtott agresszivitás - vagy valamilyen szükségletének (pl. a mozgásszükségletnek) túlságosan erős korlátozása. A bevizeléshez és az ujjszopáshoz hasonlóan ez a helytelen beidegződés is igen soká fennmaradhat. Megtörténik, hogy nehéz helyzetben még felnőttkorban is visszavisszatér a körömrágás kényszere. A körmét rágó gyermek esetében ugyanolyan nevelői módszerek alkalmazandók, mint az ujját szopó gyermeknél.

András Magdolna óvónő

Isteni csoda

Isteni csoda a gyermek,
Mind-mind angyali lények.
Az Isten mikor nevet vidáman,
Akkor születnek gyerekek a világban.

Tekintetük mennyei fényben csillog,
Arcuk tisztán, aranylón ragyog.
Bennük még nincs bűn és véték,
Lételemük a játék és a rétek.

Édes életük boldoggá teszi a világot,
Vidám kacajuk élénkíti e zord valóságot.
Gyöngéd hangjuk annyi szívet megdobogtat,
S a szél játékos fürtöket lobogtat.

A gyermekkor akár a színes pillangó,
Egy a baj, hogy ez is mulandó.
Puha szárnyán kecsesen tovalibben,
És a szivárványos álm többé nincsen.

György Emőke

Egyesület a Lövetei Kiáltóért

folytatás az 1. oldalról

A létrehozott Lövetei Kiáltó Egyesület fő feladata a helyi havilap megjelentetése. Ugyanakkor más közcélú tevékenységei által igyekeznek hozzájárulni a helyi kulturális örökség megmentéséhez és dokumentálásához, oktatási, környezet- és egészségvédelmi programjai által szerves része kíván válni közösségünknek. Másrészt pályázatok és partnerség keresése által célja az újság alapeszköz-tárának bővítése, valamint a működéshez szükséges anyagi fedezet biztosítása.

15 alapító tagja az újság sorsa iránt folyamatosan érdeklődő személyek közül került ki. Ugyanakkor az egyoldalú alárendeltség (és az általában vele járó egyirányú függőség) elkerülése érdekében négy helyi intézmény is (az önkormányzat, a polgármesteri hivatal, az iskola, az egyház és a közbirtokosság) alapító tagsággal, valamint az újság ügyeit illetően döntéshozó joggal bír. A július hónap során megtartott alakuló ülésen az egyesület vezetését Mag István elnökre, valamint András Kinga és Györgylőrincz Ernő vezetőségi tagokra bízták. A hivatalos bejegyzésre várhatóan szeptember 14-én kerül sor a Székelyudvarhelyi Bíróságon.

Habár a fent vázolt fejlemények egymagukban nem feltétlenül jelentenek valamilyen látható minőségi változást, bízunk abban, hogy a Lövetei Kiáltó továbbra is hiven tükrözi mindazt, amit közösségi életünk mindennapjai iratnak meg velünk.

Mag István

Északon is lövéteiek

Már hetekkel az elutazás előtt nagy volt a készülődés. Dániába, labdarúgó kupára indult egy kis lövéteiek csapat: Márton József, Barra Norbert, Sisea Csaba, Fazakas Kristóf, Szikszai Lóránd, Ferencz Alpár és jómagam. Bár már ösz óta heti edzésekre jártunk, a kupára való kiutazás előtt sűrűbb edzésprogramunk volt a minél jobb dániai szereplés érdekében.

A Dana Cup (a labdarúgótorna hivatalos neve) július 9-én este nyitotta meg kapuit, de mi már július 4-én elindultunk nagy izgalommal a nagy útra. Összesen 28 gyerek (abból 7 lövéteiek) vágott neki, hogy az odautat tartalmasan kihasználva megismerje az út során érintett országok fővárosait, esetleges nevezetességeit. Így jutottunk el először Budapestre, ahol az Országház és a Budai Vár nyújtotta a főbb élményt. Legközelebbi megállónk Pápa volt, ahol az első éjszakánkat töltöttük. Ez volt az első és utolsó ágyban töltött éjszaka hazaérkezésünkig.

folytatás a 8. oldalon

NYÁRVÉG

Pára gyűl a
domb mögött,
esőfelhő
lódörög,
szürkül
az ég
kékje,
pöndörödik a levél,
bokor mögül fürgé szél
ugrik
ki a
rétre.
Jaj, be kár
jaj, be kár,
búcsúzkodik már a nyár,
egy fűszál
tetején
sír a katicabogár.

Ténagy Sándor

DUÁK OLDAL

A TENGER

AUGUSZTUS

Körbefogóznak a szellők,
s táncolnak az ég felett,
lombsusogás a muzsika,
zúgnak a falevelek.

Vége felé jár már a nyár,
de mulatnak a szelek,
tánccal, énekkel búcsúznak
szellők, fák és fellegek.

Zelk Zoltán

10. LŐRINC

Túl augusztus első felén
szép napra kevés a remény.

Ha Lőrincor sár dagad,
eheted a dinnyét magad.

AZ ÉV NAPJAIHOZ FŰZŐDŐ JÖVENDŐLÉSEK

1. PÉTER

Ha Péterkor nagy a meleg,
várhatod a meleg telet.

24. BERTALAN

Bertalani zivatar
már a hóra törni akar.

Szülők figyelmébe!

- Szeptember elején még lehet igényelni a taneszköz támogatást. Szükséges okmányok: fizetésigazolás(ok), földterületek utáni igazolás, gyermekpénzpótlék-nyugta. Igénylési szándékával keresse gyereke tanítóját, osztályfőnökét!

Megj. Azon iskolások jogosultak taneszköz-támogatásra, akik családjában az egy főre eső jövedelem 195 lej, vagy ez alatt van.

- Az iskolakezdés sokunkat, mint szülőket, vásárlásra kényszerít, ám a nagy lázban tartásunk szem előtt néhány fontos dolgot:

- érdemes először kívárni az év elejét, hogy megtudjuk a tanító, tanár elvárásait az egy-egy tantárgyhoz kapcsolódó taneszközökkel kapcsolatosan, így elkerülhetjük azt, hogy fölöslegesen megvásárolunk dolgokat, amiknek nem veszi hasznát a gyerek,

- kerüljük a minél olcsóbb annál jobb elvet, mert bizonyíthatóan az olcsó taneszköz rossz minőségű is egyben,

- iskolatáska vásárlásánál gondoljuk meg, hogy mekkora iskolásnak vásárolunk, pl. az ún. féloldalal táskák

nagymértékben elősegítik gerincferdülés kialakulását (minél kisebb a gyerek, annál jobban),

- ha türelmünk van, izléses füzet- és könyvborítót készíthetünk, ha papírcsomagolóba burkoljuk gyerekünk eszközeit (változatos, bár lehet, hogy nem olcsóbb).

Mag Ottilia

Nagyon vártam a nyári vakációt, de még jobban augusztust, mivel akkor indultunk a tengerre. Számomra nagy élmény volt, hiszen eddig még sosem voltam ott.

Az út kissé hosszú, de megérte a fáradságot, mivel a tenger az én szememben gyönyörű volt. Az első két napon nagyon hullámzott a tenger, ezért csak a kiépített part mentén lehetett sétálgatni. De aztán elcsendesedett, és a hullámok is megszűntek. A nagy hullámzások után sok kagyló volt a parton, amit élvezettel gyűjtögetett mindenki. A kagylógyűjtést választottam én is, mert ezen a napon nem lehetett fürödni. Amikor végleg elmúlt a vihar, és megengedték, hogy bemenjünk a tengerbe, akkor jó kedvvel lubickoltam fel a vízbe és gyermek egyaránt. Napozni és lustálkodni is volt alkalom, mert aztán nagyon meleg lett. A víz sem volt hideg, így én is sokat fürödtem. A közelben volt egy vidámpark, ahol élvezettel kipróbáltam a szórakozási lehetőségek közül egyet-kettőt. Egyik este tűzijátékot is rendeztek a szervezők, amit csodálattal figyeltem. A napok nagyon hamar eltelték, és gyorsan véget ért a várva várt nyári kirándulás.

Ladó Szilárd, VII. B

Északon is..

folytatás a 7. oldalról

Az út további részében az autóbuszban próbáltunk aludni (két teljes napig), majd a helyszínen, Dániában különböző alkalmatosságokon, de mégis csak a padlózaton hajtottuk álomra a fejünket.

Utazásunk második főbb látványossága Bécs volt, ahol sétáltunk, fényképezgettünk, és egy érdekes labirintusjátékot ismertünk meg, majd Csehországon át közelítettük meg és értük el Berlint másnap reggel. Szobrokat, parkokat nézegettünk, többek között Marx és Engels szobrát is megtekintettük. Hamburgon keresztül mentünk tovább úti célunk felé, Frederikshavnba.

Az érkezéskor már július 8-at írtunk, és végre birtokba vehettük egyhetes szállásunkat. Már az első éjszaka után észrevettünk valami furcsaságot: mivel ennyire északon voltunk, alig éjfélkor sötétedett, és hajnali 4-kor már teljes világosság volt. Ám megjegyzendő, hogy az éjszaka sem ment át teljes sötétségbe.

A Dana Cup ünnepélyes megnyitójának utáni napokban zajlottak a meccsek. Mi, akik Romániából neveztünk be a versenyre, a CS Minerul Bălan csapatnéven szerepeltünk. Nekünk nagy élményt nyújtott a megnyitó,

jó volt hallani, ahogy a közönség hangosan tombol. Másnap következtek a megmérettetések. Két korcsoportban neveztünk be, de mi ezt úgy hívtuk, hogy gyengébb és erősebb csapat. Az első meccsek mind-

egyike vereséggel végződött számunkra.

A meccseken volt egy pár néző, de nem tömeg, ám nekem így is nagyon jó volt, hogy játszhatok egy ilyen kupán. Második meccsünk (a gyengébbeké) csúfosan végződött, 14-0-ra, sajnos nem a mi javunkra. Az erősebbek nem vallottak szégyent, ám győzelmet ők sem arattak. A csoportmérkőzések után kiesetek az erősebbek, de átvették a mi hátralévő meccseinket, így csapatunk a 9. és a 16. hely között végezhetett. A kupa játékrésze itt véget is ért számunkra, de nem voltunk szomorúak, hisz volt egyéb alkalom a kikapcsolódásra: naponta uszodába jártunk, tengerpartra is vittek (az Északi- és a Balti-tenger találkozásához), majd a hazaút előtt Európa egyik legnagyobb aqua parkjában szórakozhattunk.

Hazafelé sűrűbb tempóban jöttünk, igazából csak Prágában álltunk meg hosszabb időre, ennek egy része kényszerpihenő volt a busz számára.

Összegezve elmondhatom, hogy tele volt élménnyel ez a dániai kiruccanás. Nem hiszem, hogy bárki is visszautasított volna egy ilyen utazást. Ajánlom, próbáljátok ki, ha lesz még alkalom rá! Köszönet az edzőinknek a táborozásért!

Mag István, V. osztály

Anyakönyvi hírek 2007. július

- Születések száma: 4
LÁZÁR NÓRA
ANDRÁS GÁBOR
SZIKSZAI NATÁLIA
GÁBOS LEHEL
- Házasságkötések száma: 2
FAZAKAS FERENCZ - SZÉLES KATALIN
GYÖRGY GÁBOR - FAZAKAS MÁRIA-MIRELA
- Öszinte részvétünket fejezzük ki a júliusban elhunyt lakosok hozzátartozóinak:
DEMETER MIHÁLY
DEMETER GERGELY
GERGELY TERÉZIA
KOLOZSI JÁNOS
GÁBOS JULIANNA

LÖVÉTEI KIÁLTO

Megjelenik havonta

Kiadja a LÖVÉTEI KIÁLTO EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, titkár: András Kinga, fordítás és szerkesztés: Mag István, korrektúra: Lázár Emília,

Munkatársak: Lázár Zoltán, Lázár Béla, Györgylőrincz Emő, Molnár Juliánna

Támogatók: Lovéte Közbirtokossága, Lovéte Község Helyi Tanácsa, Select Mettemplast

A szerkesztőség elérhetősége: Lovéte Községi Könyvtár, tel.: 0266-220806, e-mail: loveteikialto@freemail.hu

Készült a ROTAPRINT nyomdájában, Szentegyháza, József Attila u. 3/b, tel.: 0266-247836

MEGHÍVÓ

Lövéte község ebben az esztendőben is megrendezi a helyi Önkormányzat szervezésében a

LÖVÉTEI FALUNAPOKAT,

amely rendezvény a hagyományhoz híven templomunk búcsúja

- Kisboldogasszony napja -
köré csoportosul.

Ezennel tisztelettel és szeretettel meghívunk mindenkit falunk e nagy ünnepére, mely 2007. szeptember 8-9 -
én kerül megrendezésre.

Jelen meghívóhoz mellékeljük az előzetes programajánlót.

PROGRAMAJÁNLÓ:

2007. SZEPTEMBER 8. (SZOMBAT)

- 12.00 óra - Ünnepeyes szentmise templomunk búcsúja alkalmából
13.30 óra - Zászlófelvonás, a Falunap hivatalos megnyitója, díszbeszéd
Helyszín: központi szabadtéri színpad
14.30 óra - Díszebéd
Helyszín: Népház
16.00 óra - Hagyományos székely népi építkezés - Müller Csaba előadása
Helyszín: Tájház
17.00 óra - Kézműves kiállítás
Helyszín: Népház
18.00 óra - István Ildikó népdalénekes előadása
Helyszín: központi szabadtéri színpad
19.00 óra - Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes előadása
Helyszín: központi szabadtéri színpad
20.30 óra - Szabadtéri tánc
Helyszín: központi tér
21.00 óra - Fáklyás felvonulás a falu központi részén
22.00 óra - Bál, utcabál reggelig
Helyszín: Népház, központi tér

2007. SZEPTEMBER 9. (VASÁRNAP)

- 7.00 - Reggeli ébresztő
11.00 - Ünnepeyes szentmise
12.30 - Vendégházavatás
Helyszín: Szociális étkezde udvara
13.00 - Ebéd az óriás bográcsból
Helyszín: Gerőkert
14.00 - Kulturális műsorok a budakalászi, szenttamási, kápolnásfalusi, szentegyházai, szentkeresztbányai, homoródszentmártoni, homoródújfalusi, homoródmási és lövétei műkedvelő csoportok előadásában
Helyszín: Gerőkert (szabadtéri színpad)
15.00 - Sporttevékenységek gyerekeknek, minifoci
Helyszín: Gerőkert
19.00 - Szabadtéri buli
Helyszín: Gerőkert

Lázár Zoltán, polgármester